

Hoạt động gắn lý luận với thực tiễn trong giảng dạy môn Giáo dục thể chất tại Trường Đại học Cảnh sát Nhân dân trong bối cảnh mới

Đinh Hoàng Anh*

**Đại úy, ThS. Giảng viên Khoa Cảnh sát Vũ trang
Trường Đại học Cảnh sát nhân dân*

Received: 2/12/2024; Accepted: 12/12/2024; Published: 20/12/2024

Abstract: *The content of the article presents limitations in activities that combine theory with practice in teaching physical education at the People's Police University in the context of the new situation and proposes some solutions to contribute part to improve this operational efficiency in the future.*

Keywords: *Physical education, teaching, theory, practice, people's police, new situation.*

Những năm qua, đối với các nhà trường trong hệ thống giáo dục quốc dân, trong đó có các nhà trường trong Công an nhân dân (CAND). Cùng với cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư và bối cảnh đổi mới giáo dục hiện nay đã và đang tác động sâu sắc, toàn diện đến hoạt động giáo dục nói chung và công tác giảng dạy giáo dục thể chất (GDTC) trong CAND nói riêng cả về mục tiêu, chương trình, nội dung và phương pháp đào tạo. Do đó, để nâng cao năng lực tiếp cận thành tựu và đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay, đòi hỏi các nhà trường trong CAND cần chú trọng nâng cao đổi mới phương pháp giảng dạy. Nhận thức được yêu cầu trên, hiện nay hoạt động gắn lý luận với thực tiễn xuyên suốt quá trình giảng dạy GDTC tại trường Đại học Cảnh sát nhân dân (CSND) luôn là vấn đề mà tập thể lãnh đạo, giảng viên bộ môn đặc biệt quan tâm, chú trọng tổ chức thực hiện.

Kết hợp giữa lý luận và thực tiễn trong giảng dạy GDTC sẽ góp phần quan trọng vào việc trang bị kiến thức, xây dựng bản lĩnh chính trị, niềm tin, động cơ, ý chí, năng lực thực tiễn cho người học. Bên cạnh đó là trang bị kiến thức và kỹ năng chiến thuật, kỹ thuật cần thiết cho người học, với những kiến thức cơ bản về các động tác tay chân kết hợp, trấn áp đối tượng, sự linh hoạt ứng biến nhanh chóng với các tình huống bất ngờ. Trên cơ sở đó nghiên cứu thực hành các bài tập sát với thực tế, thành thạo các thao tác kỹ thuật, ứng dụng chiến thuật trong chiến đấu phục vụ công tác đấu tranh trấn áp tội phạm, bảo đảm trật tự an toàn xã hội. Có thể nói, việc kết hợp giữa lý luận với thực tiễn là nguyên tắc bắt buộc và sản phẩm của quá trình bồi dưỡng, chuẩn hóa kỹ năng sư phạm

của đội ngũ giáo viên, giảng viên giảng dạy GDTC tại trường Đại học CSND ta hiện nay.

Xuất phát từ thực trạng gắn lý luận với thực tiễn trong công tác giảng dạy GDTC tại trường Đại học CSND hiện nay, ta dễ dàng nhận thấy hoạt động trên vẫn còn nhiều vướng mắc, hạn chế như sau:

Một là, hạn chế về phía sinh viên: Do tính đặc thù của môn học GDTC mang tính thực tiễn cao dẫn đến đa số sinh viên có nhận thức chưa đúng đắn về tầm quan trọng của hoạt động gắn lý luận với thực tiễn trong học tập, nghiên cứu môn học này. Nhiều sinh viên chưa trang bị đủ nền tảng tri thức dẫn đến vi phạm quy định trong các nguyên tắc học tập môn học. Từ đây dẫn đến xảy ra tình trạng chấp hành quy tắc đảm bảo an toàn chưa nghiêm, đùa nghịch trong quá trình tập luyện hoặc tâm lý nôn nóng vội vã đốt cháy giai đoạn, tình trạng học đối phó, thiếu nghiêm túc, nhiệt tình, kỷ luật vẫn còn diễn ra thường xuyên. Bên cạnh đó vẫn có một số sinh viên tuy nền tảng lý luận vô cùng vững chắc nhưng do thiếu thời gian luyện tập, ứng dụng dẫn đến kết quả học tập không cao, khả năng ứng dụng thực tế còn thiếu hiệu quả.

Hai là, hạn chế về chất lượng giảng dạy của giảng viên. Hiện nay, tại trường Đại học CSND số lượng giảng viên giảng dạy môn học GDTC là 6 đồng chí thuộc Khoa Cảnh sát Vũ trang, trong đó có 2 giảng viên chính có chuyên môn sâu về kiến thức GDTC. Trong khi đó, số lượng sinh viên tại trường tính từ ngày 10/3/2024, nhà trường đang tổ chức quản lý 32 khóa học, 171 trung đội với 10.463 học viên học tập. Từ đây dẫn đến hạn chế về số lượng giảng viên đứng lớp từ đó dẫn đến chất lượng giảng dạy cũng bị kéo theo suy giảm. Bên cạnh đó, công tác bồi dưỡng, tập

huấn nâng cao năng lực sư phạm cho đội ngũ giảng viên GDTC tại chỗ vẫn còn chưa được thường xuyên, đặc biệt là thiếu các chuyên đề bồi dưỡng kỹ năng hướng dẫn gắn lý luận với thực tiễn trong giảng dạy cho giảng viên.

Ba là, hạn chế về chất lượng cơ sở vật chất phục vụ hoạt động giảng dạy GDTC tại trường: Hiện nay số lượng tài liệu, sách giáo khoa, sách tham khảo phục vụ công tác nghiên cứu lý luận, học tập chuyên đề của môn học GDTC là không đủ để đáp ứng số lượng sinh viên tham gia học tập. Trong quá trình học tập, thậm chí 2,3 sinh viên chỉ có thể tham khảo chung 1 quyển sách dẫn đến khả năng tìm tòi, tiếp thu tri thức bị hạn chế. Từ đây dẫn đến hiện trạng xa rời lý luận khi thực hành. Không những thế, công cụ hỗ trợ hay không gian sân bãi, thao trường phục vụ công tác luyện tập, ứng dụng sau thời gian học lý thuyết trong quá trình học tập GDTC tại trường Đại học CSND vẫn chưa đảm bảo. Một phần do số lượng sinh viên đông dẫn đến việc chòng chéo giữa các tiết học các lớp, một phần vì hạn chế trong kinh phí xây dựng tại trường.

Chất lượng giảng dạy GDTC phụ thuộc vào nhiều nhân tố, song suy cho cùng thì nguyên nhân chủ quan - trình độ chuyên ngành, năng lực sư phạm của người dạy vẫn giữ vai trò quyết định. Do vậy, muốn nâng cao chất lượng môn học, trong đó có nội dung kết hợp giữa lý luận và thực tiễn trong giảng dạy môn học GDTC trong thời gian tới cần thực hiện đồng bộ một số giải pháp cơ bản sau:

Thứ nhất, cần chủ động phát huy trách nhiệm của cấp ủy đảng, cán bộ chủ trì, lãnh đạo Khoa trong phát triển, chuẩn hóa đội ngũ cán bộ, giảng viên GDTC: Cụ thể, cần thường xuyên quán triệt và thực hiện có hiệu quả quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách của Nhà nước có liên quan đến phát triển GDTC. Trong đó đặc biệt chú trọng, đào tạo và phát triển đội ngũ giảng viên giảng dạy GDTC các nội dung, chuyên đề có liên quan đến hoạt động gắn lý luận với thực tiễn trong giảng dạy. Chú trọng mở các lớp tập huấn, đào tạo cả về kiến thức nghiệp vụ lẫn kỹ năng thực hành thực tiễn cho tập thể giảng viên nhà trường, đảm bảo phát triển đồng bộ và song hành cả hai yếu tố nêu trên. Thực hiện có hiệu quả quá trình chuẩn hóa, phát triển đội ngũ giảng viên GDTC sẽ là một trong những biện pháp có ý nghĩa quyết định đến chất lượng kết hợp lý luận với thực tiễn trong giảng dạy môn học như mong muốn.

Thứ hai, chủ động phát huy vai trò tích cực tự giác, tự rèn của sinh viên trong quá trình tham gia

học tập môn GDTC. Bởi lẽ, sinh viên là chủ thể của quá trình nhận thức, trực tiếp lĩnh hội. Để phát huy tốt tính tích cực tự giác cần phải thường xuyên làm tốt công tác tuyên truyền giáo dục, làm cho sinh viên hiểu rõ vị trí, vai trò của GDTC trong sự nghiệp cách mạng mới; định hướng trong hoạt động gắn lý luận với thực tiễn; tiến hành động viên khen thưởng kịp thời. Muốn vậy, giảng viên phải thông qua tập huấn, bồi dưỡng, biết lắng nghe thông tin phản hồi từ người học để điều chỉnh nội dung và phương pháp giảng dạy. Chất lượng, sự nhuần nhuyễn của quá trình kết hợp lý luận với thực tiễn của giảng viên trong giảng dạy là sản phẩm rèn luyện gian khổ, thường xuyên và phải có kỹ năng, kỹ xảo - tài nghệ sư phạm mới đạt được.

Thứ ba, một trong những khâu hết sức quan trọng và có ý nghĩa quyết định việc nâng cao chất lượng và tạo động lực cho học sinh học tập môn GDTC là việc đổi mới phương pháp giảng dạy. Theo đó, giảng viên giảng dạy GDTC phải luôn quán triệt, nâng cao chất lượng và có phương pháp nghiên cứu học mà đặc biệt là các văn bản pháp luật, quy định, đảm bảo luôn bám sát lý luận với thực tiễn. Cùng với các phương pháp nghiên cứu lý thuyết, cần nghiên cứu sử dụng các phương pháp nghiên cứu thực tiễn như quan sát, điều tra, khảo sát thực tế, nghiên cứu các động tác, tổng kết kinh nghiệm, thí nghiệm, thực nghiệm, chiến đấu... nhằm tác động trực tiếp vào đối tượng trong thực tiễn, từ đó khái quát bản chất, quy luật của các hoạt động GDTC; bổ sung làm phong phú nội dung cũng như kiểm định tính xác thực, tính đúng đắn của các kiến thức GDTC để tạo động lực học tập cho sinh viên.

Thứ tư, cần chủ động nâng cao tính tự giác trong tự học, tự rèn của mỗi giảng viên kết hợp với hoạt động bồi dưỡng, tập huấn tại trường Đại học CSND: Giảng viên có nhiều phương thức để nâng cao trình độ chuyên ngành, năng lực sư phạm như qua đào tạo cơ bản ở trường lớp, nhưng không phải một lần là xong mà vấn đề thường xuyên là phải tự học, tự rèn, kết hợp. Tập thể lãnh đạo Khoa Cảnh sát Vũ trang cần chủ động đề xuất, tham mưu với cấp trên trong cử cán bộ, giảng viên GDTC tham gia các lớp đào tạo, bồi dưỡng và huấn luyện chuyên sâu về kiến thức để củng cố thêm chuyên môn, kinh nghiệm và kỹ năng thực chiến. Bên cạnh đó là tham mưu trong gia tăng số lượng giảng viên giảng dạy phục vụ nhằm đáp ứng nhu cầu dạy học tại trường hiện nay.

(Xem tiếp trang 127)

này. Vì vậy, trong việc đánh giá cần được đổi mới, nâng được tầm quan trọng đối với môn học, cũng như trong huấn luyện phải thường xuyên đổi mới phương pháp và nâng cao chất lượng huấn luyện.

Sáu là, quan tâm thực hiện chế độ chính sách đối với đội ngũ giáo viên, huấn luyện viên. Thực tế cho thấy, với đặc thù của môn học đội là thường xuyên phải tổ chức giảng dạy ở ngoài trời, hoạt động với nhiều cường độ khác nhau; thực hiện các động tác lặn lội trên nhiều loại địa hình khác nhau ảnh hưởng đến sức khỏe của cán bộ giáo viên nhưng chưa được hưởng chế độ đặc thù, chế độ vượt giờ, hay được hưởng chế độ vượt giờ nhưng vẫn còn ở mức thấp.

Có thể thấy, công tác huấn luyện, trang bị kỹ thuật – chiến thuật chiến đấu cá nhân luôn là nhiệm vụ chính trị trọng tâm trong tiến trình xây dựng lực lượng CAND hiện nay. Chính vì vậy, các đơn vị trong

toàn quân nói chung và tại trường Đại học CSND nói riêng cần tiến hành toàn diện, đồng bộ, đúng quy định, linh hoạt, sáng tạo, có trọng tâm, trọng điểm, lấy tiêu chí không ngừng nâng cao chất lượng làm mục tiêu quan trọng nhất trong tổ chức thực hiện.

Tài liệu tham khảo:

1. Phan Thanh Mỹ (2016), *Đánh giá hiệu quả chương trình giảng dạy môn Võ thuật Vovinam - Việt võ đạo vào giờ thể dục tự chọn tại Trường Đại học Văn hiến*, Tạp chí Khoa học - Trường Đại học Đồng Tháp, số 22 (10/2016), trang 47 - 53.

2. Phạm Huy Quang (2023), *Đánh giá sự phát triển sức mạnh tốc độ trong môn Võ thuật ứng dụng cho nam sinh viên Câu lạc bộ Võ thuật ứng dụng Trường Đại học An ninh nhân dân sau một năm học*, Tạp chí Khoa học và Đào tạo thể dục thể thao, Số 5/2023, trang 22 - 25.

Hoạt động gắn lý luận với thực tiễn... (tiếp theo trang 121)

Thứ năm, cần chú trọng công tác bố trí ngân sách, đầu tư cơ sở vật chất, tài liệu, trang thiết bị dạy học, đáp ứng tốt yêu cầu đổi mới, nâng cao chất lượng GDTC: Theo đó, các cơ quan có chức năng tham mưu trong phạm vi quyền hạn cần có những đề xuất, định hướng mở rộng không gian luyện tập, thao trường và sân bãi. Trong đó cần chú ý có kế hoạch phân công lịch học, thời gian luyện tập của từng lớp học một cách cụ thể, tránh chồng chéo. Đặc biệt tăng cường công tác đầu tư tài liệu học tập, chú trọng thúc đẩy công tác xuất bản các thông tin, tài liệu, sách tham khảo phục vụ công tác học tập GDTC tại trường.

Thứ sáu, chú trọng đổi mới phương pháp dạy học GDTC theo hướng tăng cường vận dụng các phương pháp dạy học tiên tiến kết hợp với sử dụng các phương tiện kỹ thuật dạy học hiện đại. Trong quá trình học tập cần chú ý sử dụng các phương pháp tạo tình huống, nêu vấn đề, đối thoại, tranh luận sáng tạo. Giảng viên phải tăng cường sử dụng phương pháp đóng vai, thực hành, thực tập sát với thực tế chiến đấu, công tác GDTC; tăng cường tham quan thực tế, viết thu hoạch, tiểu luận. Đồng thời, giảng viên thường xuyên nâng cao năng lực, kỹ năng ứng dụng các thành tựu công nghệ thông tin nâng cao hiệu quả thực hiện phương pháp kết hợp lý luận với thực tiễn khi giảng dạy.

Tóm lại, để đảm bảo công tác giảng dạy nội dung GDTC được hiệu quả phát huy đúng tinh thần của

môn học thì yêu cầu gắn kết giữa lý luận và thực tiễn luôn cần được chú trọng. Để mỗi gắn kết được bền chặt trong đó yêu cầu bồi dưỡng, chuẩn hóa đội ngũ giảng viên môn học GDTC được xem là một quá trình thường xuyên, liên tục. Những giải pháp trên đây là một hệ thống, mỗi giải pháp có vị trí, vai trò riêng trong chuẩn hóa đội ngũ và nâng cao hiệu quả công tác gắn kết lý luận với thực tiễn trong giảng dạy GDTC tại trường Đại học CSND nói riêng và trong nền giáo dục quốc dân nói chung.

Tài liệu tham khảo:

1. Phạm Hùng Mạnh (2024), *Một số giải pháp nâng cao hoạt động GDTC tại Trường Đại học Tây Nguyên*, Tạp chí Khoa học và Đào tạo thể thao, Số 27, trang 27 - 34.

2. Quốc hội (2019), *Luật giáo dục*. Luật số 43/2019/QH14, ban hành ngày 14/6/2019.

3. Thủ tướng Chính phủ (2016), *Quyết định số 1076/QĐ-TTg ngày 17/6/2016 phê duyệt đề án tổng thể phát triển GDTC và thể thao trường học giai đoạn 2016 - 2020, định hướng đến năm 2025*.

4. Bùi Thị Thuý (2023), *Giải pháp nâng cao chất lượng giảng dạy môn GDTC tại Trường Đại học Tây Nguyên*. Tạp chí Khoa học GDTC và Thể thao Trường học, số 01, trang 45-50.

5. Nguyễn Quang San (2023), *Thực trạng công tác giáo dục thể chất cho sinh viên Trường Đại học Lâm nghiệp*, Tạp chí Khoa học giáo dục thể chất và thể thao trường học, số 3/2023, trang 51 - 59.